

בתוקף מתאריך: 01.05.2001

פרק: 04 - אסירים

ת' עדכון אחרון: 29.10.2020

מס' הפקודה: 04.05.00

תהליך הגדרת אסיר ביטחוני

1. א. סיווג אסיר כאסיר ביטחוני הינו החלטה מנהלית אשר נועדה, בין היתר, **כללי** לאפשר את ניהולם של בתי הסוהר, תוך שמירה על הסדר, המשמעת והביטחון, בהתחשב במאפיינים המיוחדים של אסירים אלו.
ב. לסיווג זה משמעות בין היתר, ביחס לנושאים הנוגעים לתנאי הכליאה כמפורט בפק"צ 03.02.00 "כללים ביחס לאסירים ביטחוניים".
ג. סיווג אסיר כאסיר ביטחוני יעשה בהתאם למבחנים המהותיים המפורטים בפקודה זו ובשים לב ל**טיבה וטבעה של העבירה** שבגינה נחשד, נאשם או הורשע האסיר וכן את המניעים והנסיבות לביצוע העבירה.
2. א. לקבוע הגדרת אסיר כאסיר ביטחוני והגורמים המוסמכים המעורבים **מטרה** בתהליך ההגדרה.
ב. לקבוע תהליכי עבודה בין שב"ס, משטרה, שב"כ או כל גורם ביטחוני אחר, לפי העניין, לצורך הטיפול בסיווג אוכלוסיית האסירים הביטחוניים.
3. א. "**אסיר**" - כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971: **הגדרות** "הנתון כדין במשמורת בית הסוהר".
ב. "**אסיר ביטחוני**" - אסיר אשר נחשד, הואשם או הורשע בגין ביצוע עבירה שעל פי טיבה או נסיבותיה היא עבירה ביטחונית ו/או הוגדרה כעבירה ביטחונית מובהקת כמפורט בנספח א' - "עבירות ביטחוניות מובהקות" או "עבירות ביטחוניות שהמניע להן הינו לאומני", כמפורט בנספח ב', או אסיר שניתנה לגביו חו"ד של השב"כ, המעידה על מסוכנות ביטחונית הנשקפת מהמעשים שבגינם נעצר, הואשם או הורשע וכן, מי שהורשע או נאשם במעשה שהיה בו או שהייתה אפשרות ממשית שיהיה בו משום מתן שירות לארגון טרור או לאדם שרצה לפגוע בביטחון המדינה, כשהמעשה נעשה מתוך מודעות או מתוך עצימת עיניים או אדישות לסיכון שהמעשה יצר או יכול היה ליצור לביטחון המדינה.
ג. "**סוהר בכיר**" - כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971, "סוהר בדרגת סגן-גונדר ומעלה".

ד. "מניע לאומני" - המניע הלאומני ייקבע על פי אחד או יותר מהנתונים שלהלן:

1) המניע או הנסיבות כפי שבאו לידי ביטוי בפסק הדין לגבי אסיר, ובהחלטה על מעצר לגבי עצור, בכתב אישום או בחומר הראיות ששימש בסיס להחלטת המעצר.

2) קבלת חו"ד מאת המשטרה או השב"כ או גורם ביטחוני אחר, לפי העניין, המבוססת על החומר המודיעיני אודות האסיר.

4. א. רמ"ח האסיר או סוהר בכיר מטעמו יהא הגורם המוסמך להגדיר אסיר כ"אסיר ביטחוני".

ב. פניה לחטיבת המודיעין, בעת הצורך, תהא לרע"ן פח"ע או סוהר בכיר שנקבע ע"י רח"ט מודיעין.

5. שיטה להגדרת אסיר כאסיר ביטחוני:

השיטה להגדרת אסיר
כאסיר ביטחוני

א. הגיע אסיר לבית סוהר עם פקודת מאסר/מעצר בגין אחת או יותר מהעבירות המנויות בנספח א' ו/או בנספח ב', יוזנו פרטיו למערכת הממוחשבת ע"י הרשם כ- "אסיר ביטחוני".

ב. התעורר ספק לגבי תחולת סעיף 3 ב' לפקודה זו, לגבי טיב ומהות העבירה או המניע לעבירה בהתאמה, יפנה הרשם לרמ"ח האסיר בבקשה להגדיר את האסיר.

ג. עד לקבלת תשובה כאמור לגבי הגדרת האסיר, ייחשב האסיר כ"ביטחוני".

ד. 1) רמ"ח האסיר יגדיר אסיר כביטחוני אם הוא עומד באחד

הקריטריונים הקבועים בסעיף 3 ב' לעיל.

2) הגיע רמ"ח האסיר למסקנה כי חסרים נתונים לצורך קבלת החלטה כאמור, יפנה לחטיבת המודיעין לקבלת נתוני מודיעין.

3) חטיבת המודיעין תפנה לקבלת נתונים נוספים בכתב, לאחד או

יותר מהגורמים המפורטים להלן, לפי העניין:

א) שב"כ.

ב) משטרת ישראל.

ג) גורם ביטחוני אחר, לפי העניין.

4) תשובתם של הגורמים המצוינים בסעיף קטן 3) לעיל תינתן תוך 14 ימים.

5) לא התקבלה בחטיבת המודיעין עמדת שב"כ/גורם ביטחוני אחר לפי העניין, תוך 14 ימים, תישלח תזכורת בכתב ואם תוך 7 ימים נוספים לא תתקבל עמדה כאמור, ייחשב הדבר כאין הערות ורמ"ח האסיר יהיה רשאי לקבל החלטתו על פי הסמכות הנתונה לו ובהתאם לנתונים הקיימים ברשותו.

ה. הועבר אסיר ביטחוני לבית סוהר אחר, תישמר הגדרתו ככזה.

שינוי הגדרה במהלך המאסר

6. א. ניתן לשנות הגדרת "אסיר ביטחוני" ולהגדירו כ"פלילי" או להיפך, הן לבקשת אסיר והן ביוזמת שב"ס.

ב. הואיל ושינוי הגדרה זו משמעותו גם שינוי בתנאי המאסר או המעצר, תשונה ההגדרה על פי קביעת רמ"ח האסיר לאחר קבלת עמדת חטיבת המודיעין בשב"ס וזאת לאחר התייעצות, עם אחד או יותר מהגורמים המפורטים להלן, לפי העניין:

(1) שב"כ.

(2) משטרת ישראל.

(3) גורם ביטחוני אחר לפי העניין.

ג. במסגרת ההחלטה האמורה לעיל יובאו בחשבון, בין היתר, הנתונים והשיקולים המפורטים להלן:

1. סוג העבירה, טיבה, נסיבותיה ומניעיה.

2. קיומן של עבירות קודמות, טיבן ונסיבות ביצוען, כפי שהדבר משתקף בין במערכת צוהר ובין מעמדת מי מגורמי המקצוע המפורטים בסעיף 6.ב. שלעיל.

3. הטעמים שהביאו להגדרת האסיר כאסיר ביטחוני, על יסוד אחת מהקטגוריות המנויות בסעיף 3.ב' בפקודה זו.

4. שינוי מהותי בנתונים אודות האסיר, באחת מהקטגוריות המנויות בסעיף 3.ב' בפקודה זו, אשר הביאו להחלטה להגדירו כ"אסיר ביטחוני".

5. קבלת עמדת גורמי הביטחון, לפי העניין, לפיה לא נשקפת סכנה לפגיעה בביטחון המדינה, בשלום הציבור ובסדר הציבורי, באם תשונה הגדרתו. בנוסף, תכלול עמדת גורמי הביטחון, מידע אודות השתייכותו הארגונית של האסיר או קיומה/העדרה של זיקה לארגון טרור כזה או אחר.

6. התנהלות האסיר במהלך ריצוי מאסרו לרבות עבירות משמעת, התנהגותו באגף וכיו"ב, בהתאם לנתונים המצויים בתיקו המנהלי של האסיר אשר יועברו לגורם המחליט.

7. כל מידע/נתון רלוונטי נוסף.

ד. ההתייעצות תתועד במערכת מחשוב המודיעין בשב"ס.

7. א. ביקש אסיר לשנות את סיווגו, תועבר הבקשה על ידי הגורם המקבל, לקמ"ן אופן הטיפול בבקשת אסיר לשינוי ההגדרה בית הסוהר.

ב. קמ"ן בית הסוהר יעביר, באמצעות מערכת המודיעין הממוחשבת, את הבקשה לחטיבת המודיעין באמצעות קמ"ן המחוז. חטיבת המודיעין תעביר את הבקשה בצירוף מידע רלוונטי אודות האסיר, לשב"כ, למשטרת ישראל ולגורם ביטחוני אחר, לפי העניין.

ג. עמדת חטיבת המודיעין המתכללת את חוות דעת כלל גורמי הביטחון הרלוונטיים תועבר לרמ"ח האסיר. החלטת רמ"ח האסיר תתועד במערכת הממוחשבת ותועבר לבית הסוהר בו מוחזק האסיר.

ד. החלטה בבקשה תימסר לאסיר, במסגרת ראיון שיתועד במערכת הממוחשבת, על ידי מפקד ביס"ר או מי מטעמו.

8. א. השגה על החלטה בבקשה לפי סעיף 7 תוגש ע"י האסיר באמצעות מפקד בית השגה הסוהר או מי מטעמו לרח"ט כליאה להחלטתו.

ב. החלטת רח"ט כליאה כאמור הינה סופית.

ג. ההחלטה תוקלד במערכת הממוחשבת ותימסר לאסיר באמצעות מפקד ביס"ר או מי מטעמו.

9. א. ביקש אסיר ביטחוני להסיר את שיוכו הארגוני, ירואיין בכתב על ידי קצין האסירים ועו"ס בכלא בו הוא מוחזק.
 ב. הראיון יועבר לעיון והחלטת רע"ן פח"ע בחטיבת המודיעין.
10. ביס"ר - מפקד ביס"ר
 מחוז - מפקד מחוז
 נציבות - ראש אגף האסיר
11. נספח א' - "עבירות ביטחוניות מובהקות".
 נספח ב' - "עבירות ביטחוניות שהמניע להן הינו לאומני".
12. 28.02.2018 ,16.2.16 ,18.03.14 ,16.2.06 ,15.1.03
 עדכונים קודמים
- בקשת אסיר להסרת שיוך ארגוני
- אחריות ביצוע
- נספחים

נספח א' - עבירות ביטחוניות מובהקות

כעבירה ביטחונית מובהקת ייחשבו, בין היתר, העבירות הבאות :

- עבירות לפי סימן א' לפרק ג' לחוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016
- עבירה לפי סימנים ב' או ד' לפרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן "חוק העונשין") בגידה או ריגול לרבות העבירות דלהלן :

הסעיף	מהות העבירה
99	סיוע לאויב במלחמתו נגד ישראל.
111	מסירת ידיעות לאויב.
112	ריגול - מסירת ידיעה בכוונה לפגוע בביטחון המדינה ו/או - השיג, אסף, הכין, רשם או החזיק ידיעה והתכוון לפגוע בביטחון המדינה.
113	ריגול חמור - מסירת ידיעה סודית ו/או - מסירת ידיעה סודית בכוונה לפגוע בביטחון המדינה, ו/או מי שהשיג, אסף, הכין, רשם או החזיק ידיעה סודית.
114	מגע עם סוכן חוץ.

- עבירה לפי סימן א' לפרק ח' לחוק העונשין - פגיעות בסדרי המשטר והחברה - המרדה, דלהלן :

הסעיף	מהות העבירה
139-133	המרדה
143	אימונים צבאיים אסורים

- עבירות לפי סעיפים 145-149 לחוק העונשין כמפורט להלן :

הסעיף	מהות העבירה
145	התאגדות אסורה.
146	מטיף להתאגדות אסורה.
147	חבר בהתאגדות אסורה.
148	תשלום דמי חבר או תרומה להתאגדות אסורה.
149	הדפסה או פרסום עבור התאגדות אסורה.

- עבירה לפי תקנות ההגנה (שעת חירום) 1945, לרבות העבירות דלהלן:

התקנה	מהות העבירה
58	ירי לעבר אדם ו/או זריקה, הנחת פצצה, רימון יד, או חפץ מבעיר בכוונה לגרום מוות או חבלה לאדם או נזק לרכוש ו/או נשיאת כלי יריה, תחמושת, פצצה, רימון יד או חפץ נפיץ או מבעיר - ללא היתר.
59	החזקה או ייצור כלי יריה, תחמושת, פצצה, רימון יד או חפץ נפיץ או מבעיר - ללא היתר.
62	אימונים צבאיים
64	מתן מקלט

- עבירה לפי תחיקת ביטחון באיו"ש או באזח"ע שאילו נעברה בישראל היתה נכללת בהגדרת "אסיר ביטחוני".

נספח ב' - עבירות ביטחוניות שהמניע להן הינו לאומני

כעבירה ביטחונית שהמניע לה הינו לאומני ייחשבו, בין היתר, העבירות הבאות:

העבירות עפ"י חוק העונשין, התשל"ז - 1977 הכרוכות בד"כ באלימות כגון:

הסעיף	מהות העבירה
144	עבירות נשק
144 א:	עבירות הסתה לגזענות או לאלימות
151	התקהלות אסורה
152-157	התפרעות ו/או מניעת הוראת התפזרות
186	החזקת אגרופן או סכין שלא כדין
196	השחתת פני מקרקעין
298	הריגה
300	רצח
372	חטיפה לשם רצח או סחיטה
378-382	תקיפה